

ERCIYES ÜNİVERSİTESİ

İÇ KONTROL SİSTEMİ DEĞERLENDİRME RAPORU

2023 YILI

STRATTEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI

İçindekiler

Rektör Sunuşu.....	2
I. GİRİŞ.....	0
A. Misyon ve Vizyon.....	1
B. Organizasyon Yapısı.....	2
II. İÇ KONTROL SORU FORMU SONUÇLARI.....	3
A. Kontrol Ortamı.....	5
B. Risk Değerlendirme.....	7
C. Kontrol Faaliyetleri.....	8
D. Bilgi ve İletişim.....	9
E. İzleme.....	10
III. DİĞER BİLGİLER.....	12
A İç Denetim Sonuçları.....	12
B. Dış Denetim Sonuçları.....	12
C. Diğer Bilgi Kaynakları.....	13
D. Ön Mali Kontrole İlişkin Veriler.....	13
E. Kişi ve /veya İdarelerin Talep ve Şikâyetleri.....	14
IV. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN GELİŞİMİ.....	14
V. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	15
A Güçlü Yönler.....	15
B. İyileşmeye Açık Alanlar.....	16
C. Eylem İçin Öneriler.....	16
Tablo 1 İç kontrol sistemi soru formu sonuçlarının yorumlanması.....	4
Tablo 2 Kontrol Ortamı.....	5
Tablo 3 Risk Değerlendirme.....	7
Tablo 4 Kontrol Faaliyetleri.....	8
Tablo 5 Bilgi ve İletişim.....	9
Tablo 6 İzleme.....	10
Tablo 7 ERÜ İç Kontrol Sistemi Seviyeleri.....	15

Rektör Sunuşu

Üniversitemizde 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında; İç Kontrol Sistemi çalışmaları ilk olarak Ocak 2015 tarihinde başlanmıştır. Yönetim sorumluluğu ilkesini vurgulayan iç kontrol sistemi; faaliyetlerin etkin ve verimli olması, mali raporların güvenilirliği, yürürlükteki mevzuata uyum, varlıkların korunması amaçları için makul bir güvence sağlamak üzere kullanılan “iyi bir yönetim” aracıdır. ERÜ Yönetimi olarak İç Kontrol Sisteminin kurulmasını Sadece bir amaç olarak değil ayrıca üniversitemizin hedeflerine ulaşması sürecinde yararlanılacak bir araç olarak algılamaktayız. Önemli olan nokta, üniversitemizin kısa ve uzun vadede belirlemiş olduğu amaçlarına ulaşmasıdır. Üniversitemizde eylem planlarında sürekli iyileştirme yapmakla beraber 2020 yılında daha kapsamlı olarak etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi amacıyla 2020-2021 dönemini kapsayan “Erciyes Üniversitesi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem” planı hazırlanmıştır. Üniversitemiz Kalite Komisyonu ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığımız iç kontrol süreçlerinde önem arz eden eylemlerin uygulanması için çalışmalar yürütmektedir. Ayrıca İç kontrol sisteminin oluşturulmasında, üniversitemiz

birimlerinin katılımı ve işbirliği ile çalışmalarımızın ara vermeden devam etmesi önem arz etmektedir.

Erciyes Üniversitesi 2023 İç kontrol Değerlendirme Raporunun hazırlanmasında emeği geçen Strateji Geliştirme Daire Başkanlığımız personellerine içtenlikle teşekkür ediyorum.

Bir arada ve birlikte yol alarak başaracağız...

Prof. Dr. Fatih ALTUN

Rektör

I. GİRİŞ

5018 sayılı Kanununun 55 inci maddesinde iç kontrol; “idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.” şeklinde tanımlanmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55, 56 ve 57'nci maddelerinde iç kontrol sisteminin tanımı, amacı, yapısı ve işleyişi yer almaktadır.

İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür

İç kontrol; kurumun, yönetimi ve personeli tarafından hayata geçirilen, belirlenmiş hedeflere ulaşmasında ve misyonunu gerçekleştirmesinde makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanmış ve kurumun genelini etkileyen bütünleşmiş bir süreçtir.

İç kontrol sisteminin kurulmasında ve izlenmesinde temel sorumluluk üst yöneticiye aittir. 5018 sayılı Kanununun 11 inci maddesinde de bu husus vurgulanmış ve üst yöneticilerin mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi ve izlenmesinden sorumlu oldukları ifade edilmiştir. İç kontrol sistemi riskleri karşılamak için makul güvence sağlar: Misyon ne olursa olsun, bunun başarılmasında çok sayıda riskle karşı karşıya kalınacaktır. Yönetimin görevi, kurumun misyonunu gerçekleştirme imkânını maksimize etmek üzere bu riskleri belirlemek ve bunlara çözüm bulmaktır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile iç kontrol sisteminin kurulması kamu idareleri için zorunlu hale getirilmiştir. İç kontrol bir sistemdir ve kurumun iş akışları arasına yerleştirilmelidir. İç denetim fonksiyonu, iç kontrol sisteminin etkinliğini ve verimliliğini belli aralıklarda riskleri önceliklendirerek değerlendirir.

İç kontrol sistemi organizasyonel bir yapı içinde uluslararası standartlara göre birbiriyle bağlantılı beş bileşenden meydana gelir (COSO, INTOSAIE):

Kontrol Ortamı: Kurumun iş görme biçimi

Risk Değerlendirme: Hedeflere ulaşma

Kontrol Faaliyetleri: Politikalar ve prosedürler

Bilgi ve İletişim: Bilgilendirme, iletişim

İzleme: Değerlendirme ve denetim

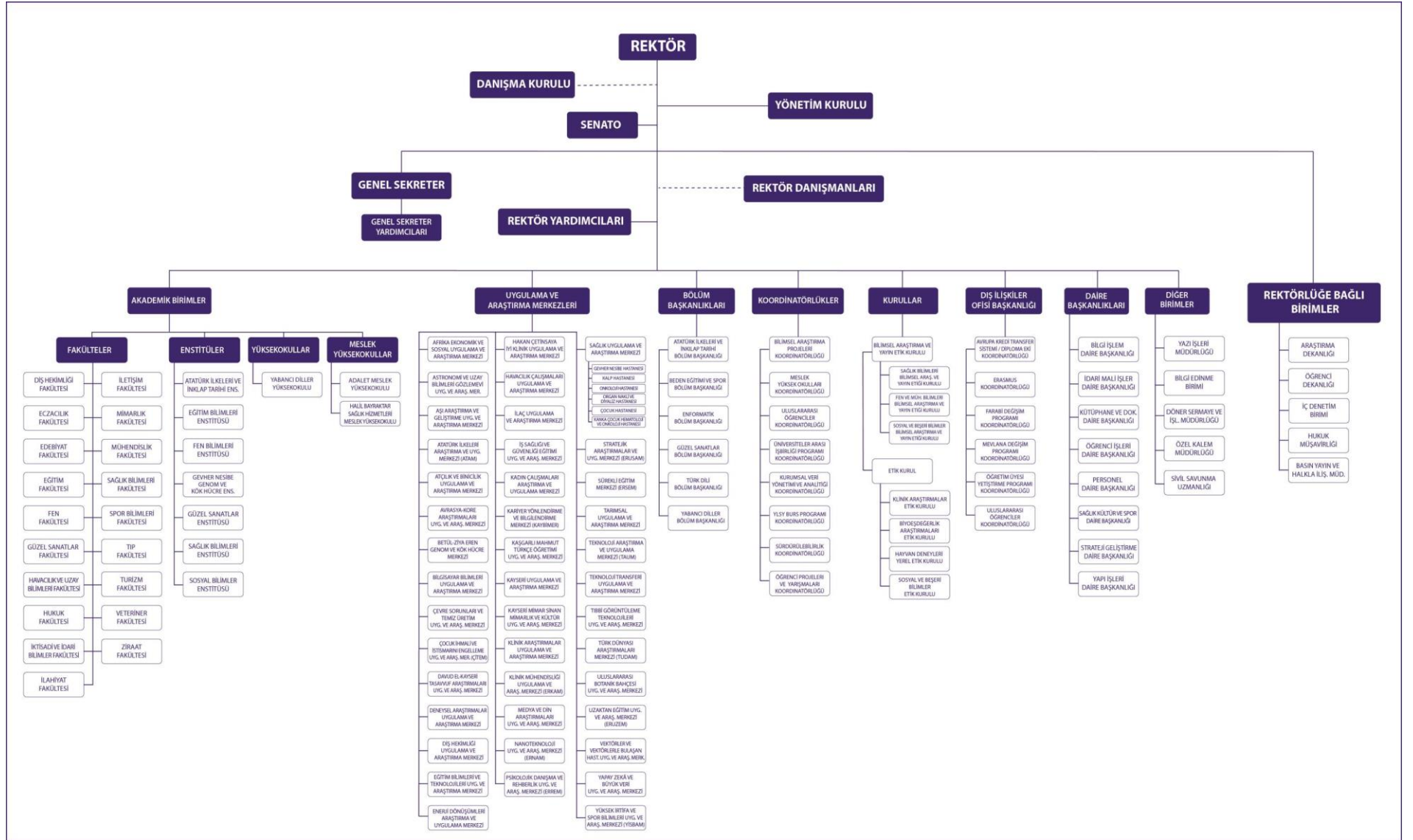
- Kontrol ortamının temel unsuru insandır. Etkili bir kontrol ortamı, yönetici ve çalışanların görev, yetki ve sorumluluklarını anlamalarına ve etik değerleri benimsemelerine bağlıdır.
- Risk Değerlendirmesi kurumun, faaliyetlerde etkinlik, mali raporlarda güvenilirlik ve düzenlemelere uyum hedeflerini olumsuz etkileyecek iç ve dış olayların tespit ve analiz edilmesi sürecidir.
- Kontrol faaliyetleri, kurumun amaçlarına ulaşmasını etkileyebilecek risklerle başa çıkmak üzere belirlenen ve uygulamaya konulan politikalar ve prosedürlerdir. Kontrol faaliyetleri riskleri kabul edilebilir düzeylerde yönetmek için kullanılır. Risklerin çeşidine göre, önleyici, tespit edici ve düzeltici her türlü kontrol faaliyeti belirlenir ve uygulanır.
- Bilgi ve iletişim, kurumu ilgilendiren iç ve dış bilgilerin belirlenmesi, elde edilmesi, işlenmesi ve kurum içerisindeki ve dışındaki ilgililere zamanında iletilmesidir. İletişim sözlü (toplantılar, geri bildirimler...) veya yazılı (düzenlemeler, prosedürler, iş tanımları...) ve hatta davranışlar (uygulamama örnekleri, yönetimin yaklaşımları ve tavırları) şeklinde olabilir.

A. Misyon ve Vizyon

Misyon Erciyes Üniversitesi; Uluslararası standartlarda akredite eğitim ve öğretim hizmetleri sunan, Ar-Ge çalışmalarıyla yenilikçi bilgi ve teknoloji üreten, ürettiği bilgi ve teknolojiyi toplumsal katkıya dönüştüren, temel değerlerine bağlı ve çevreye duyarlı, faaliyet alanlarında öncü olmayı hedefleyen bir üniversitedir.

Vizyon Mezunlarıyla daha iyi bir geleceğin inşasına katkıda bulunan, Ar-Ge faaliyetleriyle yenilikçi bilgi ve teknoloji üretimindeki öncü bir üniversite olma rolünü sürdürülebilir kılan, bütün alanlarındaki bilimsel çalışmalarını topluma katkı olarak sunan, tercih edilen ve mensubu olmaktan gurur duyulan, Türkiye’de ve dünyada önde gelen üniversiteler arasında yer almaktır.

B. Organizasyon Yapısı

II. İÇ KONTROL SORU FORMU SONUÇLARI

Kamu İç Kontrol Standartları esas alınmak üzere **5 ana bölümden** oluşmaktadır.

Birinci bölümde; kontrol ortamının yapı taşları olan etik değerler ve dürüstlük, misyon, organizasyon yapısı ve görevler, personelin yeterliliği ve performansı, yetki devri konularına ilişkin kavramsal açıklamalara, mevzuat ve uygulama araçlarına yer verilmiştir.

1. KONTROL ORTAMI STANDARTLARI

Kontrol ortamı, iç kontrolün diğer unsurlarına temel teşkil eden genel bir çerçeve olup, kişisel ve mesleki dürüstlük, yönetim ve personelin etik değerleri, iç kontrole yönelik destekleyici tutum, mesleki yeterlilik, organizasyonel yapı, insan kaynakları politikaları ve uygulamaları ile yönetim felsefesi ve iş yapma tarzına ilişkin hususları kapsar.

İkinci bölümde; risk yönetiminin önemi ve amaçları, risk yönetimi sürecinin aşamaları ve süreçte yer alan aktörlerin rol ve sorumlulukları, Risk Stratejisi Belgesi (RSB) ile kullanılabilecek iletişim ve raporlama araçları ele alınmıştır.

2. RİSK DEĞERLENDİRME STANDARTLARI

Risk değerlendirme, idarenin hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyecek risklerin tanımlanması, analiz edilmesi ve gerekli önlemlerin belirlenmesi sürecidir.

Üçüncü bölümde; risk yönetimi ile yakından ilişkili olan *kontrol faaliyetleri* kapsamında, kontrol stratejileri ve yöntemleri, prosedürlerin belirlenmesi ve belgelendirilmesi, görevler ayrılığı ilkesi, hiyerarşik kontroller, faaliyetlerin sürekliliği ve bilgi işlem kontrolleri açıklanarak bir dizi kontrol faaliyeti (onay, yetkilendirme, doğrulama, hesapların mutabakatı vb.) incelenmiştir.

3. KONTROL FAALİYETLERİ STANDARTLARI

Kontrol faaliyetleri, idarenin hedeflerinin gerçekleştirilmesini sağlamak ve belirlenen riskleri yönetmek amacıyla oluşturulan politika ve prosedürlerdir.

Dördüncü bölümde; bilgi ve iletişim bileşeni çerçevesinde, bilgi kavramı ve yönetimi, Yönetim Bilgi Sistemlerinin (YBS) işleyişi, kurum içi ve dışı iletişim araçları ile raporlama mekanizmaları değerlendirilmiştir.

4. BİLGİ VE İLETİŞİM STANDARTLARI

Bilgi ve iletişim, gerekli bilginin ihtiyaç duyan kişi, personel ve yöneticiye belirli bir formatta ve ilgililerin iç kontrol ve diğer sorumluluklarını yerine getirmelerine imkân verecek bir zaman dilimi içinde iletilmesini sağlayacak bilgi, iletişim ve kayıt sistemini kapsar.

Beşinci bölümde; iç kontrol sisteminin düzenli olarak *izlenmesi* ve değerlendirilmesi kapsamında, kamu sektörünün geneli için Mali Yönetim ve Kontrol Merkezi Uyumlaştırma

Biriminin (MYK MUB) ve her kamu idaresi için SGB'lerin rol ve sorumlulukları ile izleme yöntem ve araçları açıklanmıştır.

5. İZLEME STANDARTLARI

İzleme, iç kontrol sisteminin kalitesini değerlendirmek üzere yürütülen tüm izleme faaliyetlerini kapsar.

Değerlendirme Süreci

İç kontrol sisteminin belirli dönemlerde değerlendirilmesi ve gerekli önlemlerin tespit edilerek uygulamaya dâhil edilmesi sistemin etkinliğinin sağlanması açısından son derece önemlidir.

İç kontrol sisteminin değerlendirilmesi; idarenin amaç ve hedeflerine ulaşma konusunda sistemin beklenen katkıyı sağlayıp sağlamadığının iç kontrol bileşenleri özelinde incelenmesi ve sistemin iyileştirmeye açık alanlarının tespit edilerek düzeltici önlemlerin belirlenmesini kapsayan bir süreçtir. Bu süreçte değerlendirme raporu hazırlamak için tüm birimlerden 2022 yılsonu itibariyle anket formu gönderilmiştir. Birimlerden gelen bu anket sonuçlarına göre üniversitemiz iç kontrol değerlendirmesi yapılmıştır.

Verilecek yanıtların sonucunda bulunacak toplam puana göre hesap edilen yüzdelik değer yorumu:

Tablo 1 İç kontrol sistemi soru formu sonuçlarının yorumlanması

% puanı	Yorum
0-25	İç kontrol sisteminin gelişiminin en düşük seviyede olduğunun göstergesi. Biraz farkındalık olmakla birlikte iç kontrol mekanizmalarının henüz idarede uygulanmadığı anlaşılmaktadır. İç kontrol sisteminin kurulması için acil rehberlik ve yönlendirmede bulunulması gereklidir.
26-50	26-50 İç kontrol sisteminin gelişiminin düşük seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol sistemine ilişkin farkındalık ve anlayışın bulunduğu, iç kontrol mekanizmalarının uygulanması için çalışmalara başlandığı anlaşılmaktadır. Ancak çalışmaların artarak devam etmesi ve uygulamaya geçilmesi gereklidir.
51-75	51-75 İç kontrol sisteminin gelişiminin orta seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başladığı, ancak geliştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır
76-90	76-90 İç kontrol sisteminin gelişiminin yüksek seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Uygulamanın biraz daha geliştirilmesi için neler yapılabileceğinin değerlendirilmesi uygun olacaktır.
91-100	91-100 İç kontrol sisteminin gelişiminin en yüksek seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının en iyi şekilde uygulandığı anlaşılmaktadır.

A. Kontrol Ortamı

Tablo 2 Kontrol Ortamı

No	Sorular	Evet	Hayır	Geliştirilmekte	Açıklama
Puan		2	0	1	
KONTROL ORTAMI BİLEŞENİ SORULARI					
1	Biriminizde Kamu İç Kontrol Standartları bilinmekte mi?	64	0	16	
2	Biriminizde iç kontrol sistemi ve işleyişine ilişkin olarak yönetici ve personelin farkındalık ve sahiplenilmesini arttırmaya yönelik çalışmalar yürütülüyor mu?	46	0	18	
3	Biriminizin her düzeydeki yönetici ve personeli, etik davranış ilkeleri ve bu ilkelere ilişkin sorumlulukları hakkında bilgilendiriliyor mu?	66	0	10	
4	Biriminizin her düzeydeki yönetici ve personeli, etik dışı davranış durumunda uygulanacak yaptırımlar hakkında bilgilendirilmekte midir?	64	0	9	
5	Biriminizde vatandaşa doğrudan sunulan hizmetlerle ilgili süre ve yöntem konusunda bir standart geliştirildi mi?	54	0	6	
6	Biriminizin tüm iş ve işlemleriyle ilgili çıktılara personelin ve yetkili mercilerin erişimleri sağlanıyor mu?	92	0	3	
7	Biriminizde personelin ve birimden hizmet alanların değerlendirme, öneri ve sorunlarını bildirebilecekleri uygun mekanizmalar (anket, yüz yüze görüşme, toplantı, elektronik başvuru vb.) mevcut mu? Etkin olarak kullanılıyor mu?	68	0	13	
8	Biriminizin misyonu yazılı olarak belirlenip, duyuruldu mu?	100	0	0	
9	Biriminizin ve alt birimlerin görev tanımlarına yönelik bir düzenleme (yönerge, genelge, onay vb.) var mı?	88	0	4	
10	Biriminizin her düzeydeki yönetici ve personeli için görev tanımları yazılı olarak belirlendi mi? İlgili yönetici ve personele bildirildi mi?	76	0	10	
11	Biriminizin organizasyon şeması görev dağılımını, hesap vermeye uygun raporlama kanallarını gösteriyor mu?	80	0	7	

12	Biriminizin ve alt birimlerin görevleri, idarenizin ve biriminizin misyonu ile uyumlu mu?	88	0	5	
13	Biriminizde hassas görevler ve bu görevlere ilişkin prosedürler belirlendi mi?	76	0	7	
14	Biriminizde her düzeydeki yöneticinin, verilen görevlerin sonucunu izlemesini sağlayacak mekanizmalar oluşturuldu mu?	58	0	17	
15	Yazılı olarak belirlenmiş görevde yükselme usulleri var mıdır?	60	0	3	
16	Biriminizde her görev için gerekli eğitim ihtiyacı belirlenerek, bu ihtiyacı giderecek eğitim faaliyetleri her yıl planlanarak yürütülmekte mi?	54	0	14	
17	Biriminizin yöneticileri personelin yeterliliği ve performansı ile ilgili olarak yaptıkları değerlendirmeleri ilgili personelle paylaşıyor mu?	58	0	16	
18	Biriminizde performans değerlendirmesine göre performansı yetersiz bulunan personelin performansını geliştirmeye yönelik önlemler alınıyor mu?	50	0	14	
19	Biriminizde yüksek performans gösteren personel için geliştirilmiş ve uygulanan ödüllendirme mekanizmaları var mı?	38	0	11	
20	Biriminiz personeline yönelik insan kaynakları ile ilgili prosedürler (personel alımı, yer değiştirme, üst görevlere atanma, performans değerlendirmesi vb.) var mı?	58	0	3	
21	Biriminizde iş akış süreçlerindeki imza ve onay mercileri belirlendi mi?	96	0	2	
22	Biriminizde yapılacak yetki devirlerinin esasları yazılı olarak belirlendi mi?	66	0	10	
23	Biriminizde yetki devredilecek personel için asgari gereklilikler (bilgi, beceri ve deneyim) belirlendi mi?	56	0	12	
24	Biriminizde yetki devredilen personelin, yetkinin kullanımına ilişkin olarak belli dönemlerde yetki devredene rapor vermesine ilişkin düzenleme var mıdır?	32	0	13	
TOPLAM PUAN - KONTROL ORTAMI		1588	0	223	1811
TOPLAM PUANIN YÜZDELİK DEĞERİ - KONTROL ORTAMI					69.87

B. Risk Değerlendirme

Tablo 3 Risk Değerlendirme

No	Sorular	Evet	Hayır	Geliştirilmekte	Açıklama
	RİSK DEĞERLENDİRME				
1	Performans programında yer alan hedeflere ulaşma düzeyinin izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik raporlama prosedürü belirlendi mi?	40	0	16	
2	Bütçe hazırlık sürecinde stratejik plan ve performans programlarına uyumu sağlamaya yönelik prosedür var mıdır?	42	0	14	
3	Biriminizde yürütülen faaliyetlerin stratejik plan ve performans programıyla belirlenen amaç ve hedeflerle uyumunu sağlamaya yönelik bir prosedür var mıdır?	54	0	10	
4	Biriminiz tarafından görev alanınız çerçevesinde idarenizin hedeflerine uygun spesifik hedefler belirlendi mi?	54	0	15	
5	Biriminizde, üst yönetici tarafından onaylanmış olan risk strateji belgesi tüm çalışanlara duyuruldu mu?	48	0	17	
6	Biriminizde risk yönetimine ilişkin görev ve sorumluluklar açık bir şekilde ve yazılı olarak belirlendi mi?	48	0	14	
7	Biriminizde riskler, birim/program ve alt birim/ operasyonel düzeyinde tespit ediliyor mu?	56	0	11	
8	Biriminizde tespit edilen risklerin, muhtemel etkileri ve gerçekleşme olasılıkları ölçülüyor mu?	42	0	19	
9	Biriminizde tespit edilen riskler, risk puanlarına(Etki x Olasılık) veya önem derecelerine göre önceliklendiriliyor mu?	54	0	14	
10	Biriminizde tespit edilen riskler uygun araçlarla kayıt altına alınıyor mu?	36	0	18	
11	Biriminizde tespit edilen risklere verilecek cevap yöntemi belirlenirken fayda-maliyet analizi yapılıyor mu?	46	0	13	
12	Biriminizde tespit edilen risklerin gerçekleşme olasılıklarında veya etkilerinde bir değişiklik olup olmadığı ya da yeni risklerin ortaya çıkıp çıkmadığı belirli periyotlarla gözden geçiriliyor mu?	42	0	18	
13	Risk yönetimi sürecinde personelin katkısı alınıyor mu?	62	0	9	
14	Biriminiz yönetici ve personeli risk yönetimine ilişkin görev ve sorumluluklarının bilincinde mi?	54	0	15	
15	Biriminizin diğer birimlerle ortak yürütülmesi gereken riskleri bulunması durumunda söz konusu risklerin yönetilmesine ilişkin olarak ilgili birim ile gerekli işbirliği ve iletişim sağlanıyor mu?	58	0	12	
16	Biriminizde risk yönetiminden elde edilen deneyimler diğer birimlerle paylaşılıyor mu?	40	0	15	
TOPLAM PUAN - RİSK DEĞERLENDİRME		776	0	230	1006
TOPLAM PUANIN YÜZDELİK DEĞERİ - RİSK DEĞERLENDİRME					58.22

C. Kontrol Faaliyetleri

Tablo 4 Kontrol Faaliyetleri

No	Sorular	Evet	Hayır	Geliştirilmekte	Açıklama
	KONTROL FAALİYETLERİ				
1	Biriminizin her bir faaliyet ve riskleri için etkin kontrol strateji ve yöntemleri belirlenip uygulanıyor mu?	42	0	20	
2	Biriminizde kontrol faaliyetleri tespit edilirken fayda – maliyet analizi yapılıyor mu?	36	0	13	
3	Biriminizde uygulanan kontrol faaliyetlerinin etkililiği düzenli olarak gözden geçiriliyor mu?	38	0	18	
4	Biriminizin faaliyetleri ile mali karar ve işlemlerine ilişkin yazılı prosedürler mevcut mu?	52	0	10	
5	Biriminizin yöneticileri tarafından, prosedürlerin etkili ve sürekli bir şekilde uygulanması için gerekli kontroller yapılıyor mu?	64	0	14	
6	Biriminizde görevler ayrılığı ilkesi uygulanıyor mu? Hangi durumlarda görevler ayrılığı ilkesini uyguladığınızı açıklayınız.	66	0	7	
7	Biriminizde personel yetersizliği, geçici veya sürekli olarak görevden ayrılma, yeni bilgi sistemlerine geçiş, yöntem veya mevzuat değişiklikleri ile olağanüstü durumlar gibi faaliyetlerin sürekliliğini etkileyen nedenlere karşı önlemler alınıyor mu?	56	0	13	
8	Biriminizde vekalet sistemi etkin bir şekilde uygulanmakta mı?	86	0	6	
9	Biriminizde görevinden ayrılan personel, yürüttüğü iş ve işlemlerin durumuna ilişkin olarak yeni görevlendirilen personele rapor veriyor mu?	56	0	11	
10	Biriminizde kullanılan bilgi sistemlerinin güvenliğini sağlamaya yönelik mekanizmalar var mı?	74	0	4	
11	Biriminizde bilgi sistemine veri ve bilgi girişi ile bunlara erişim konusunda yetkilendirmeler yapıldı mı?	90	0	2	
12	Bilgi sisteminde yeterli bir yedekleme mekanizması ve teste tabi tutulmuş olağanüstü durum onarım planları/eylem planları mevcut mu?	46	0	14	
TOPLAM PUAN - KONTROL FAALİYETLERİ		706	0	132	838
TOPLAM PUANIN YÜZDELİK DEĞERİ - KONTROL FAALİYETLERİ					64.66

D. Bilgi ve İletişim

Tablo 5 Bilgi ve İletişim

No	Sorular	Evet	Hayır	Geliştirilmekte	Açıklama
	BİLGİ VE İLETİŞİM				
1	Biriminizde yatay ve dikey iletişimi kapsayan yazılı, elektronik veya sözlü etkin bir iç iletişim sistemi mevcut mu?	90	0	3	
2	Biriminizde dış paydaşlar ile etkin iletişimi sağlayacak bir dış iletişim sistemi mevcut mu?	78	0	9	
3	Mevcut iç ve dış iletişim sistemleri personelin ve/veya dış paydaşların beklenti, öneri ve şikâyetlerini iletmelerine imkân veriyor mu?	74	0	9	
4	Biriminizde, personelin görev ve sorumlulukları ile birimin misyon ve hedefleri kapsamında kendisinden neler beklendiği yöneticiler tarafından yazılı olarak belirlenip ilgili personele bildiriliyor mu?	66	0	12	
5	Mevcut bilgi sistemleri idare/birim tarafından belirlenmiş hedeflerin izlenmesine ve bu doğrultuda gerçekleştirilen faaliyetler üzerinde etkin bir gözetim ve değerlendirme yapılmasına imkân veriyor mu?	62	0	12	
6	Biriminizde hangi raporların, kim tarafından, ne sıklıkta, ne zaman hazırlanacağı, kime sunulacağı, dayanağı ve hazırlanan raporların kim tarafından kontrol edileceği açıkça belirlenip personele duyuruldu mu?	70	0	9	
7	Birimin iş ve işlemlerinin kaydı, sınıflandırılması, korunması ve erişimini kapsayan belirlenmiş standartlara uygun arşiv ve dokümantasyon sistemi mevcut mu?	76	0	10	
8	Biriminizde -elektronik ortamdakiler dâhil- gelen ve giden her türlü evrak ile daire içi haberleşmenin, iş ve işlemlerin kaydedildiği ve sınıflandırıldığı kapsamlı ve güncel bir kayıt ve dosyalama sistemi mevcut mu?	94	0	3	
9	Biriminiz personeli idare içinden ve idare dışından yapılacak ihbar ve şikâyetlere yönelik prosedürler hakkında bilgi sahibi mi?	60	2	10	
10	İhbar sistemi olası veya süregelen usulsüzlük, yolsuzluk ve sorunların kurum içinden ve kurum dışından bildirilebilmesi için uygun araçlar içeriyor mu?	50	2	9	
11	İhbar sistemi, bildirimde bulunan personelin güvenliğini sağlayıcı (haksız ve ayrımcı bir muameleye tabi tutulmama gibi) prosedürler içeriyor mu?	42	2	11	
TOPLAM PUAN - BİLGİ VE İLETİŞİM		762	6	97	865
TOPLAM PUANIN YÜZDELİK DEĞERİ - BİLGİ VE İLETİŞİM					72.81

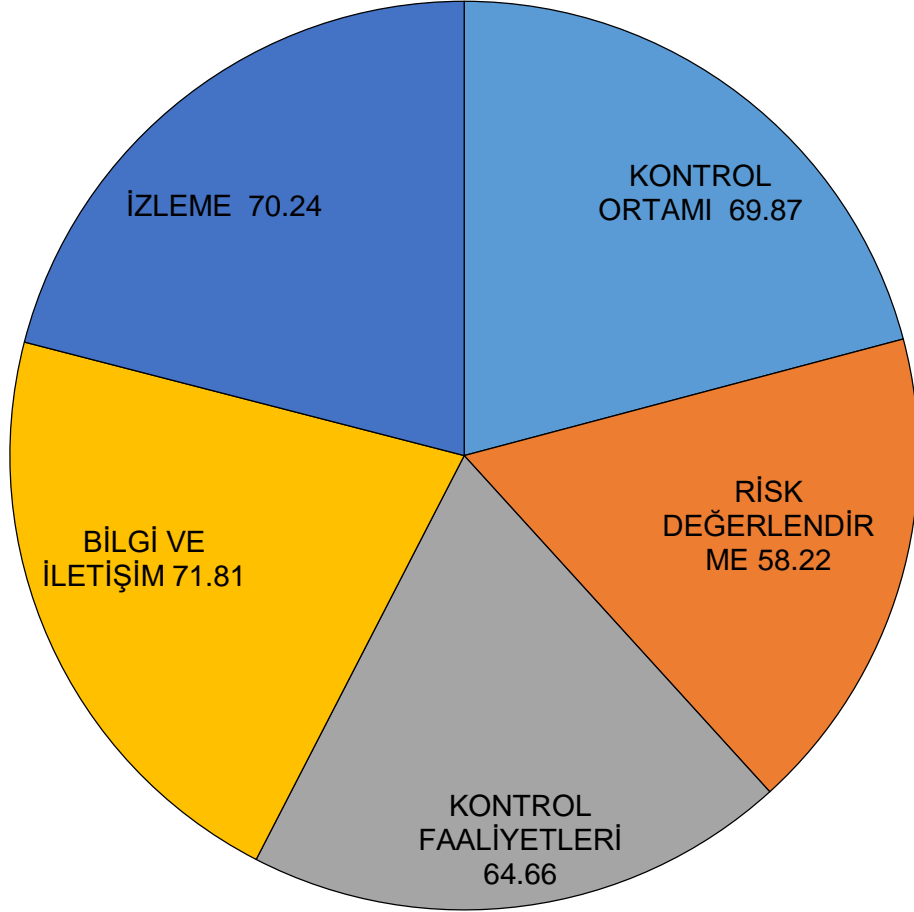
E. İzleme

Tablo 6 İzleme

No	Sorular	Evet	Hayır	Geliştirilmekte	Açıklama
	İZLEME				
1	Biriminizde iç kontrolün etkili bir şekilde işleyip işlemediği konusunda yöneticilere geri bildirimde bulunmaya olanak sağlayacak toplantılar düzenleniyor mu?	70	0	11	
2	Biriminizde sürekli izleme faaliyetleri etkin olarak uygulanıyor mu?	54	0	16	
3	Biriminizde iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendiriliyor mu?	74	0	9	
4	İç kontrolün değerlendirilmesinde, yöneticilerin görüşleri, kişi ve/veya kurumların talep ve şikâyetleri ile iç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporlar dikkate alınmakta mı?	78	0	7	
5	Biriminizin yönetici ve çalışanlarıyla iç denetim birimi arasında etkin bir işbirliği var mı?	56	0	15	
6	İç kontrolün değerlendirilmesi sonucunda alınması gereken önlemler belirlenip uygulanıyor mu?	52	0	19	
7	Biriminizde, iç denetim raporlarına istinaden alınması gereken önlemlere ilişkin hazırlanan eylem planları izleniyor mu?	52	0	18	
TOPLAM PUAN – İZLEME		436	0	95	531
TOPLAM PUANIN YÜZDELİK DEĞERİ - İZLEME					70.24

GENEL PUAN TOPLAM	4268	6	777	5051
GENEL TOPLAM PUANIN YÜZDELİK DEĞERİ				66.81

ERÜ 2023 İç Kontrol İzlem Formu Yüzdeleri

III. DİĞER BİLGİLER

A İç Denetim Sonuçları

İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir.

Üniversitemizde İç Denetim Birimi, her yıl düzenli olarak birimleri hem mali açıdan hem de işlemler açısından denetlemektedir. Bu denetimler sırasında mevzuata uygun olup olmadığı kontrol edilmektedir. Bu kontroller sonucunda hatalı uygulamalar tespit edilmesi durumunda uygulamaların nasıl yapılması gerektiği ile ilgili önerilerde bulunmaktadır. Her denetim sonucunda denetim raporu düzenlenmektedir. Bu raporlarda birimler tarafından yanlış yapılan her bir işlemin doğrusu önerildiğinden, denetçiler tarafından yapılan öneriler birimlerimizin işini kolaylaştırmaktadır.

B. Dış Denetim Sonuçları

Anayasa'nın "Yargı" bölümündeki "Sayıştay" başlıklı 160'ncı maddesinde; Sayıştayın, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ile mahallî idarelerin bütün gelir ve giderleri ile mallarını TBMM adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevli olduğu, hükmüne yer verilmiştir. Sayıştay tarafından yapılacak harcama sonrası dış denetimin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin malî faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının TBMM'ye raporlanmasıdır.

Denetimler sonucunda; düzenlenen raporlar, idareler itibarıyla konsolide edilir ve bir örneği ilgili kamu idaresine verilerek üst yönetici tarafından cevaplandırılır. Sayıştay, denetim raporları ve bunlara verilen cevapları dikkate alarak düzenleyeceği Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunu TBMM'ye sunar.

Üniversitemiz yılda 2 defa Sayıştay Başkanlığı tarafından dış denetime tabi tutulmaktadır. Bu denetimler, görevlendirilen Dış Denetçiler(Sayıştay denetçisi) tarafından yürütülmektedir. Sayıştay denetim raporlarında iç kontrol ile ilgili bir bölüm bulunmakta olup, iç kontrol ile ilgili hususlar raporda yer almaktadır. Üniversite üst yönetimi rapordaki bilgilere dayanarak gerekli iyileştirme çalışmalarını yapmaktadır.

C. Diğer Bilgi Kaynakları

Üniversitemiz hizmet alanlarına göre kurum içi ve kurum dışı web tabanlı programlarla görevlerini yerine getirmektedir. Ayrıca üniversite olarak bağlı olduğumuz ve işbirliği içinde bulunduğumuz kamu kurul/kuruluşlarının web uygulamaları marifetiyle iş süreçlerini yürütmektedir. . Bilgi işlem daire başkanlığı vasıtasıyla, network sistemi ve altyapısı; E-posta/DNS/Proxy vb. sistem hizmeti; Web uygulamaları ve yazılım hizmeti ile teknik tüm hizmetleri vermektedir.

D. Ön Mali Kontrole İlişkin Veriler

Erciyes Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi ile harcama birimleri ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca yürütülecek ön mali kontrol faaliyetlerine ilişkin ilke, iş, işlem ve süreçleri belirlemektedir. Bu Yönerge, 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 15 inci maddesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 58 ve 60 inci maddeleri hükümleri ile 31.12.2005 tarihli ve 26040 3. Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tablo 7 Ön Mali Kontrol Raporu

2023 Yılı Erciyes Üniversitesi İhale ve Sözleşmelere İlişkin Ön Mali Kontrol Raporu		
Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	8	İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 10. maddesine istinaden birimlerimize ait 32 adet ihale ve sözleşme incelenmiş uygun görüş verilmiştir.
İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	7	
Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	8	
Diş Hekimliği Fakültesi	1	
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	2	
Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü	5	
Personel Daire Başkanlığı	1	
Toplam	32	

E. Kişi ve /veya İdarelerin Talep ve Şikâyetleri

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 31. maddesine göre hazırlanan "Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik "27 Nisan 2004 tarih ve 25445 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Kapsamda üniversitemizde 24.09.2004 tarih ve 27 sayılı Yönetim Kurulu Toplantısında Üniversitemiz Genel Sekreterliği Bünyesinde Basın ve Halkla İlişkiler Birimi'nin kurulmasına ve bu birim içinde "Bilgi Edinme Birimi" nin oluşturulmasına karar verilmiştir. Bilgi edinme birimi olarak; üniversitemiz ana sayfasında yer alan başvurular (online ve yazılı olarak talep ve Őikâyetler) alınmakta ve ilgili birimler tarafından mevzuat çerçevesinde gerçek/tüzel kişilere cevap verilmektedir.

IV. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN GELİŞİMİ

Yönetim sorumluluğu ilkesini vurgulayan iç kontrol sistemi; faaliyetlerin etkin ve verimli olması, mali raporların güvenilirliği, yürürlükteki mevzuata uyum, varlıkların korunması amaçları için makul bir güvence sağlamak üzere kullanılan "iyi bir yönetim" aracıdır. Üniversitemizde etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için; Etik değerler ile dürüst yönetim anlayışı; mevzuata uygun olmayan faaliyetlerin önlenmesi; uygun bir çalışma ortamıyla saydamlığın sağlanması; üst yönetici ile birlikte diğer yöneticilerimizin desteğiyle Uyum Eylem Planımız hazırlanmış bulunmaktadır. Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planımızdaki gereklerin yerine getirilmesi için çalışmalarımız kararlılıkla devam edecektir.

İç kontrol asıl olarak yönetim sorumluluğunu esas almakla birlikte etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve işleyişinin sağlanması sürecinde idarenin bütün yönetim kademeleri ve personeli sorumludur. İç kontrol sistemi, kurumun süreç yönetimi ve kalite yönetimi faaliyetlerini de olumlu etkileyecek, bunlardan sağlanan faydaları da artıracaktır.

Üniversitemizde iç kontrol çalışmaları 2014 yılında başlatılmış olup; 2015-2016 dönemini kapsayan "Erciyes Üniversitesi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem" üniversitemiz ilk İKUEP planıdır. Bu çalışma ile etkin bir iç kontrol sistemi çalışması başlatılmıştır. ERÜ 2017-2018 dönemi İKUEP ise önceki eylem planının devamı niteliğinde olup süreçlerde istenilen düzeye ulaşılamamıştır. ERÜ 2020-2021 dönemi İKUEP ise daha kapsamlı olarak çalışılıp hazırlanmıştır. Bu eylem planında belirlenen faaliyetlerin birçoğu üniversitemiz Kalite Komisyonu süreçleri kapsamında yürütölmüş ve çalışmalar halen devam etmektedir.

V. SONUÇ VE ÖNERİLER

Üniversitemiz 2022 yılı iç kontrol sistemi için yıllık izleme raporu hazırlamak amacıyla birimlere gönderilen iç kontrol soru formu ile değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Tablo 7’de görüldüğü üzere, Üniversitemiz genelinde iç kontrol risk değerlendirme bileşeni düşük seviyede çıkmıştır. Kontrol ortamı, kontrol faaliyetleri ve izleme bileşenleri ise orta düzeydedir. Bilgi ve iletişim yüksek düzeyde olup, burada kurum içi ve dışı birçok web tabanlı programlarla süreçler yönetilmektedir. İç kontrol sisteminin oluşturulmasında, tüm birimlerin katılımı ve işbirliği ile çalışmaların ara vermeden devam etmesi önem arz etmektedir.

Tablo 8 ERÜ İç Kontrol Sistemi Seviyeleri

İÇ KONTROL BİLEŞENLERİ	İç Kontrol Sistemi Seviyeleri				
	En düşük	Düşük	Orta	Yüksek	En yüksek
	0-25	26-50	51-75	76-90	91-100
Kontrol Ortamı			69.87		
Risk Değerlendirme			58.22		
Kontrol Faaliyetleri			64.66		
Bilgi Ve İletişim			71.81		
İzleme			70.24		
GENEL TOPLAM PUANIN YÜZDELİK DEĞERİ			66.81		

A Güçlü Yönler

- Kalite yönetimi çalışmalarında farkındalığın yüksek olması ile birlikte iç kontrol sistemini daha güçlü hale getirecek çalışmaların üst yönetim tarafından önemsenmesi
- Birimler itibariyle organizasyon şemaları ve iş akış şemaları oluşturulması ve misyon, vizyon, organizasyon yapısı ve görev tanımlarının personel tarafından bilinmesi
- Üniversitemiz kalite politikalarının birimlerin web sayfalarında yer verilmesi ve eğitimlerle bu çalışmaların yönetim tarafından desteklenmesi
- Bütçe hazırlık sürecinde Performans Programı hazırlanırken, stratejik planda yer alan hedefler ve eylem planı faaliyetleri dikkati alınarak üniversitemiz bütçesinin planlanması
- Üniversitemiz Stratejik Planında yer alan amaç ve hedeflere ulaşılması sürecinde, stratejik eylem planı hazırlanması ve bu alanda çalışmaların titizlikle yürütülmesi
- Elektronik Belge Yönetim Sistemi üzerinden etkin bir şekilde uygulanabilmesi.

- Üniversitemiz iç ve dış paydaşlarla güçlü bir iletişim içinde olması ve paydaş görüşlerinin süreçlerde önemli oranda değerlendirilmesi

B. İyileşmeye Açık Alanlar

- Üniversitemiz genelinde iç kontrol standartları bilinmesine rağmen istenilen düzeyde değildir. Bu nedenle iç kontrol sistemi ve işleyişine ilişkin olarak yönetici ve personelin farkındalık ve sahiplenilmesini arttırmaya yönelik, iç kontrol konusunda eğitim faaliyetlerine ağırlık verilmesi,
- Süreç akış şemalarının oluşturulması, iç kontrol eylem planının uygulanması, veri toplama ve risk yönetimini kapsayacak şekilde bir yazılım programı geliştirilmeli veya hizmet alımı yoluyla web tabanlı bir program temin edilmesi
- Personelin, performansının değerlendirmesine yönelik çalışmaların hayata geçirilmesi
- Personelin çalışma ortamının iyileştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması

C. Eylem İçin Öneriler

- İç denetim biriminin harcama birimi düzeyinde iç kontrol sistem değerlendirmesine ağırlık vermesi gerekmektedir.
- İç kontrol konusunda eğitim faaliyetlerine ağırlık verilmesi,
- İç kontrole yönelik kurumsal örgütlenmenin tamamlanması (İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, İç Kontrol Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu, İdare Risk Koordinatörü, Birim Risk Koordinatörü, Alt Birim Risk Koordinatörü, Hassas Görevler Belirleme Komisyonu, Etik Komisyonu),
- Birimlerde veri giriş ve veri güncelleme sorumlularının belirlenmesi ve görev değişiklikleri noktasında gerekli güncellemelerin ilgili birimlere bildirilmesi süreci oluşturulmalıdır.
- Harcama yetkilileri veya birim amirleri birimlerinde iç kontrol çalışmalarını sürekli izlemeli ve dönemsel olarak rapor oluşturmaları ve bu konuda üst yönetim ile bilgi paylaşmalıdır.